

TOELICHTING bij het besluit tot aanwijzing van een beschermd
dorpsgezicht ex artikel 20 van de Monumentenwet in
HAVELTE (van Helomaweg), gemeente Havelte.

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart
(Rijksdienst voor de Monumentenzorg, tek. nr. 215) door een
stippellijn omgrensde gebied.

Tot de vele typen esdorpen, die Drenthe kent, behoort dat van
het krans-esdorp. Hierbij wordt de bebouwing in een deels ge-
sloten, deels open krans rond de es aangetroffen. Een van de
fraaiste voorbeelden hiervan vormt de bebouwing rond de Eurs-
ingerbinnenes, waar de buurschap Eursinge de zuidelijk be-
grenzing van vormt. Noordoostelijk wordt de es door het dorp
Darp ingesloten en aan de noord- en west-zijde door een aantal
kleine verspreid liggende boerderijengroepjes.

Als ongeschonden voorbeeld van deze kleine groepjes kan gelden
de bebouwing op de hoek van de Darperkerkweg en van de Van He-
lomaweg. Slechts drie boerderijen, alle afzonderlijk in het re-
gister van beschermde monumenten opgenomen, zijn hier met bij-
gebouwen in hoog geboomte bijeengelegen. Geen enkel onderdeel
verstoort het evenwicht tussen de bebouwing onderling, de be-
planting en de relatie met de es. De groepering, omgeven door
talrijke houtwallen en met als bijzonder element in het noorde-
lijk gelegen weiland een z.g. drink- of brandkoele, bezit als
geheel een hoge kwaliteit.

De oostelijk van de Van Helomaweg gelegen groenlanden zijn van-
wege het fraaie gezicht, dat men vanaf de Nieuwe Ruitersweg op
de boerderijen heeft, binnen de bescherming getrokken.